

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Tempus pro rebus temporalibus, n. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

minium, res est jam nunc omnibus certa; quia potuit princeps per legem ob bonum commune rem unius alteri applicare, ut fuisse Doctores. *a* Quare si ad antiquum dominum post legitimos annos præscriptionis, res casu revertatur, illam sine novo titulo is non posset sibi usurpare; usurpare enim alienum, quidquid in contrarium infirmo fundamento dixerit Valer. *b*

a Doctores mox citandi, quibus adde Tolosanum, Abbatem, Facchinum, aliosque apud Dicast. mox citandum, & Molinam d. 61. à n. 6. *b* Valer. in differentia utriusque for. V. præscriptio diff. 6. sine.

2. Præscriptio ergo est et acquisitio dominij, vel alieni juris preemptio, per continuationem temporis lege definiti. Ex qua definitione colligis, quatuor requiri ad legitimam præscriptionem, possessionem, bonam fidem, (mala enim ex jure Canonico, cui semper standum, nunquam præstabit) titulum præsumptum, tempus, de quibus passim scribentes. Solum, quoad tempus, aliquid est pro Tyro-nibus explicatius addendum.

c l. Mol. tr. 2. d. 60. Less. l. 2. c. 6. Dic. l. 2. de just. tr. 2. d. 1. d. 12. Castrop. de just. in gener. d. unica à p. 12.

Tempus pro rebus temporalibus.

3. Ad res mobiles præscribendas, sive privatorum hominum, *d* sive Ecclesiæ, etiam Romanæ, *e* si adsit titulus, sufficit triennium; si non adsit, nihil est in jure constitutum: pu-

tamus *f* tamen, tum contra privatum, tum contra Ecclesiam, triginta annos requiri.

d l. un. C. de usuc. transf. & Instit. de usucap. §. 1. *e* Mol. l. c. dec. 68. *f* Mol. ibid. Less. l. c. nu. 22.

Cum enim hoc in jure decretum non sit, erit id statuendum ad normam justæ præscriptionis immobilium, ad quam deprecuntur, ut dicemus, triginta, vel quadraginta anni.

4. Res autem immobiles, inter quas numerantur servitutes reales, ut adversus privatos cum titulo præscribas, decem anni inter præsentis, satis superque *g* sunt; duplicati, id est, viginti inter absentes (præsentis dicuntur, qui in eodem territorio, licet non in eadem civitate; absentes, qui in diverso territorio, commorantur *h*) at verò, sine titulo, triginta omnino requiruntur. *i* Hinc si quis sit præsens septem annis v. g. & postea egrediatur territorium, alibi habitaturus, opus sunt alij sex anni, & non solum tres, ut contra illum præscribatur, quia anni, qui deerant in præsentia, duplicari in absentia debent; quare cum in casu posito defint tres anni præsentia, requirentur in absentia sex.

g l. mala fidei. C. de præscr. longi temp. decem, vel viginti annorum. *h* Instit. de usucap. §. 1. l. cum longi. C. de præsc. 10. vel 20. annorum. *i* c. de quarta, de præsc. & comm.

5. Dixi (adversus privatos) siquidem, ut easdem res immobiles adversus Romanam Ecclesiam præscribas, annos centum eluxisse necesse *l* est.

K k 3

l c. 6

1 c. si diligenti. c. cum vobis. cap. ad audien. de præscript.

6. Idem adversus civitates, idem adversus principem, in bonis coronarum qualia sunt oppida, Regna, & similia; nam in cæteris bonis perinde se habet princeps, atque privatus n qui libet. Contra alias Ecclesias, Monasteria, loca pia, sufficit quadraginta annorum intervallum, nisi ex privilegio p concessum sit, annos esse sexaginta computandos.

m facit l. ut inter. de præscript. c. de sacrosanctis Eccl. juncto Mol. l. c. d. 74. §. Quarta conclusio. n ibidem. o c. illud. c. quia. de præscr. p in Comp. Privil. Soc. lesu. V. præscriptio. & alibi.

7. Denique adverte primò, contra pupillum, quamdiu est in ætate pupillari, numquam aliquid, siue mobile, q siue immobile præscribi; contra minores vero, id est, non attingentes 25. annum expletum, semper requiri annos triginta, r secundò, ob libertatis favorem, nullo eam tempore præscribi. s tertio, contra vacantem Ecclesiam, cum legitimus tunc desit defensor, præscriptionem non currere; unde illud viduata sedis tempus, erit de præscriptionis spatio subducendum. t

q l. sicut in rem. c. de præscript. 3. annorum, r l. ultima, c. in quibus causis in integrum restitutio necessaria non est. § l. si. c. de longi temp. præscript. qua pro libertate. t c. de quarta. de præscr. & Gloss. ib.

Tempus pro legibus &c.

8. Adversus legem, vel legitimam

consuetudinem requiritur præscriptio decem annorum, ita, ut si per decem annos, illæ per defuetudinem non servatæ fuerint, in posterum non n obligent. Ratio est, quia leges, cum sint perpetuæ, æquiparantur bonis stabilibus, modo notes quatuor.

u l. Castr. t. 1. tr. 3. d. 3. p. 2. §. 2.

9. Primò, id intelligendum tum de legibus civilibus, tum ecclesiasticis; quia cum lex sit lata in bonum subditorum, & non in bonum personæ particularis, principis, vel Pontificis, ea se habet, ut bonum peculiare, ad quod præscribendum satis est decennium.

10. Secundò, nunquam necessarium esse decursum annorum viginti, ut pro rebus temporalibus requiritur inter absentes, quia & lex, & subditi semper sunt præsentis.

11. Tertio, siue prædictæ leges non fuerint observatæ bona fide, siue mala, eas semper præscribi a per dictum tempus. Ratio est, quia secus, vix umquam lex præscriberetur; nam cum mala fide numquam currit præscriptio, & ex alia parte sæpissimè leges mala fide non observantur. Accedit, quod cum lex præscriptionis sit lata propter bonum subditorum, merito ipso usu communiter receptum est, ut præscriptio quidem rerum temporalium non currat ex mala fide, quia sic subditi privarentur re sua, ex malitia alterius; præscriptio autem legis currat etiam cum mala, quia si per longum tempus non fuit lex observata, præsumendus est benignus legislator nolle laqueos iniicere subditis, & eos cogere ad illam observandam.

2. Ceter